

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0801

Resumé

Klager – et selskab – klagede over et indslag i udsendelsen ”Basta” på TV 2 og tv2.dk.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Pressenævnet bemærker, at der er tale om en klage over tilsidesættelse af god presseskik og ikke en klage over afslag på genmæle, jf. medieansvarsloven § 36.

Et medie skal udvise kritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A.2 i de vejledende regler for god presseskik. Frederiksen Assurance I/S har siden 2004 haft uoverensstemmelser med klager. Det forhold, at selskabet indhentede erklæringer fra firmaer, der modtog breve fra [A], gav TV 2 anledning til at udvise agtpågivenhed over for de indhentede oplysninger. Forholdet er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkeligt til at fastslå, at god presseskik er tilsidesat.

På baggrund af parternes oplysninger lægges det til grund, at [K] har tabt 15 byretssager. Det fremgår af udsendelsen, at dommene i sagerne er anket til landsretten, og at de derfor ikke er endelige. Redaktøren af et medie er som udgangspunkt berettiget til at beslutte, hvilke oplysninger der bringes. Da udeladelse af oplysningen om Vestre Landsrets dom af 29. januar 2008 ikke bevirkede, at udsendelsen blev misvisende i forhold til [K], finder nævnet ikke grundlag for at kritisere den foretagne redigering.

Oplysningerne om [K]s forretningsmetoder kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [K], og det har derfor påhvilet TV 2 at efterprøve dem i særlig grad, inden de blev bragt, først og fremmest ved forelæggelse for klager. TV 2 orienterede på forhånd [A] om indholdet af udsendelsen og tilbød ham et studieinterview. [A] afviste at deltage og accepterede heller ikke et tilbud om et telefoninterview inden for den betænkningstid, TV 2 havde fastsat, ligesom han stillede krav om at få spørgsmålene på forhånd. Pressenævnet lægger herefter til grund, at [A] har afslået at medvirke i et interview med TV 2. Det fremgår af udsendelsen, at der er uoverensstemmelser med tidligere parternes kunder, og at [K] anser sig berettiget til at opkræve honorar under henvisning til, at selskabet har indgået samarbejdsaftaler med kunderne. Efter det anførte udtaler nævnet ikke kritik af TV 2 for ikke at indhente klagers kommentarer.

Nævnet finder, at TV 2 og tv2.dk heller ikke i øvrigt har tilsidesat god presseskik.

[K] har ved [A] klaget til Pressenævnet over en udsendelse på TV 2 den 29. januar 2009 og en identisk udsendelse på tv2.dk, idet virksomheden mener, at god presseskik er blevet tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede udsendelse

TV 2 bragte den 29. januar 2009 udsendelsen ”Basta” indeholdende et indslag vedrørende forsikringsmæglerfirmaet [K], der formidler tilbud om forsikringer mellem forsikringstagere og forsikringsselskaber. Af indslaget fremgår, at kunder mener, at de uberettiget bliver opkrævet honorar, idet de dels ikke har indgået den lovpligtige samarbejdsaftale og afgivet fuldmagt dels ikke har modtaget rådgivning.

I udsendelsen omtales det, at ejeren af [B Værktøj], [B], aldrig har mødt eller talt med [A], før han modtog den første opkrævning, og at han fortsat modtog rykkere for manglende betaling af rådgivning. [B] mener ikke at have indgået en samarbejdsaftale eller afgivet en fuldmagt. Ejeren af Tømrerfirmaet AC, [C], har heller aldrig mødt eller talt med [A], men har alligevel modtaget en opkrævning på 30.050 kroner for rådgivning. [C] føler sig generet af rykkerne og finder det beklageligt, at Finanstilsynet ikke gør noget ved forholdet. Af indslaget fremgår endvidere bl.a. følgende:

”*Studievært*: Hvad vil du gøre, hvis det konstant væltede ind med regninger, breve med trusler med inkasso eller retssager? Det er hverdagen for mindst 77 ejere af små danske virksomheder. De fortæller til Basta, at firmaet [K] trods deres afvisninger forsætter med at chikanere dem.

...

Studievært: Manden bag [K] hedder altså [A], og det er ham, som vi ser på billederne her. Udover [K] står han også bag firmaet Dansk Forsikringsrådgivning, som vi vender tilbage til. En forsikringsmægler bliver typisk hyret, enten af private eller virksomheder, til at shoppe rundt hos de forskellige forsikringsselskaber for at finde den bedste forsikring. For at gøre det arbejde skal mægleren ifølge loven have et stykke papir med en samarbejdsaftale og en fuldmagt.

...

[D], *tidl. bestyrelsesformand, Dansk Forsikringsrådgivning*: I de seneste syv-otte år er hans forretning jo blevet delt et par gange. Der mener han så, at alle de kunder, der var i de forretninger, der var i sin tid, som han ikke havde betjent. Og som, du rigtigt siger, slet ikke kendte [A]. Jamen dem mener han, de ligger i hans portefølje, det er hans kunder, så dem går han på.

Speak: [K], Dansk Forsikringsrådgivning, begge med [A] som ejer, forsøger altså at kapre tidligere partners kunder. Ifølge de kunder er der hverken gyldige samarbejdsaftaler eller fuldmagt på plads, når [A] begynder at opkræve pengene fra dem. Helt konkret vil han have penge for rådgivning, han mener, er udført eller for rådgivning halvandet år ud i fremtiden.

[D]: Det her er kolde kontanter, det drejer sig om for [A]. Så uanset om han har retmæssig adkomst til at gå efter de kunder. Gå efter de penge det ligger hos. For at passe den portefølje, jamen så går han efter det.

...

[C]: Han tror jo på. Altså, han kommer jo med rykkere hele tiden. Så han prøver med, at det bliver sendt til inkasso, og RKI har han også nævnt. Jamen, det er de metoder han bruger. Også selv om vi ikke skylder ham noget.

...

[Af skærmen fremgår en række navne på firmaer, der har modtaget opkrævninger fra klager.]

Speak: Basta har kendskab til næsten 100 andre firmaer, som også jævnligt modtager opkrævninger fra enten [K] eller Dansk Forsikringsrådgivning. Ifølge disse virksomheder har de enten aldrig mødt ejeren [A] eller indgået en samarbejdsaftale med ham, eller også har de for lang tid siden opsagt ham som forsikringsmægler for deres firma. Ens for disse virksomheder er, at de lever med trusler om inkasso, RKI og stævninger fra [K] og Dansk Forsikringsrådgivning. Hos brancheforeningen for forsikringsmæglere blev [A]s mange sager til sidst for meget.

Søren Lindbo, fmd., Forsikringsmæglerens Brancheforening: [A] er blevet, hvad skal vi sige. 'Smidt ud' det er så voldsomt, men han er i hvert tilfælde blevet bedt om ikke at være medlem længere, fordi han ikke levede op til de etiske krav, som vi stiller til vores medlemmer. Og det er utroligt vigtigt for os, at vi har mulighed for at bevare vores troværdighed. Og i takt med, at [A] havde flere og flere sager. Kunder der klagede. Jamen, så var vi nødt til at sige til [A], at du kan ikke være medlem her.

...

Speak: [B]s firma endte med at blive stævnet af [K]. Og i september måned sidste år mødtes de to for første gang i Byretten i Haderslev.

...

Speak: [B] vinder sagen og får altså rettens ord for, at han ikke skylder [K] og altså [A] noget som helst.

[B]: ... Men der går ikke lang tid, før vi får en ny stævning til Vestre Landsret her i maj måned.

Speak: [B] er ikke den eneste, som firmaerne [K] og Dansk Forsikringsrådgivning med [A] i spidsen har stævnet og slæbt i byretten. Basta har kendskab til 15 andre retssager, hvor virksomhederne også har vundet over de to firmaer. Også de er blevet anket til landsretten. Derudover har vi også kendskab til syv kommende retssager.

...

Studievært: Manden bag [K], [A], ønsker ikke at stille op til et interview, men han siger til Basta, at han er i sin gode ret, fordi han har samarbejdsaftaler med alle firmaerne, og at kritikken stammer fra en tidligere partner. Men de samarbejdstaler, som [A] har faxet til os, de er ifølge juristerne i Forsikringsmæglerens Brancheforening ikke lovlige. Der står for eksempel ikke, hvad aftalen den går ud på, hvor længe den løber, og hvad det i givet fald koster. Mange virksomheder føler sig altså voldsomt chikaneret af [K]. Men der er faktisk et sted, hvor firmaer kan få hjælp, nemlig i Håndværksrådet. Men her gemmer der sig en overraskelse. For manden bag [K], [A], sidder nemlig selv i bestyrelsen for håndværksrådet."

Et identisk indslag blev lagt på programmets hjemmeside.

Øvrige oplysninger i sagen

Vestre Landsret afsagde den 29. januar 2008 dom i sagen Jysk Emballage Rens ApS mod [K]. Klager havde indstævnet Jysk Emballage Rens ApS for manglende betaling af provision i anledning af Jysk Emballage Rens ApS' opsigelse af mæglermandatet. Af domsudskriften fremgår, at der i 1995 blev underskrevet såvel mæglermandat som en samarbejdsaftale (dog uden oplysninger om løbetid og opsigelse). Disse aftaler var grundlaget for parternes samarbejde. Landsretten fandt, at Jysk Emballage Rens ApS havde misligholdt parternes aftale og tilkendte [K] et skønsmæssigt beløb (10.000 kr. med procesrenter), men pålagde [K] at betale sagens omkostninger (i alt 12.000 kr.).

Forud for Basta-udsendelsen opfordrede Frederiksen Assurance I/S ved e-mail af 10. december 2008 sine samarbejdspartnere, der modtog breve fra [A], til at underskrive en medsendt erklæring, der tillod TV 2 at lade virksomhedens navn fremgå af udsendelsen. Erklæringen skulle sendes tilbage til Frederiksen Assurance I/S.

TV 2 orienterede ved mail af 22. januar 2009 [A] om indholdet af den kommende Basta-udsendelse. Af mailen fremgik følgende:

"Som lovet får du hermed info om vores indslag.

[B] fra Als, [C] og [D] medvirker.

Fælles for de to første er, at de mener, at du i årevis har sendt dem fakturaer for et samarbejde, som ikke findes. De siger begge, at de ikke har nogen samarbejdsaftale med dig. De siger også, at de aldrig har mødt dig eller talt i telefon med dig. Men alligevel opkræver du honorarer.

[D] siger, at de gange dit firma er blevet delt, så har du taget kunder som aldrig har været dine. På trods af, at der hverken foreligger samarbejdsaftale eller fuldmagt.

Vi har kendskab til mere end 70 firmaer, som er i samme situation. Nemlig at de ikke har en samarbejdsaftale med dig, eller har opsagt dig som mægler for meget lang tid siden.

Ifølge Brancheforeningen er du ikke længere medlem der, fordi du ikke levede op de etiske krav.

Ligeledes har vi talt med de forsikringsselskaber, som du har oplyst til Finanstilsynet, at du samarbejder med. De selskaber, vi har talt med, siger, at de i dag ikke ønskede at have noget samarbejde med dig.

Håber at høre fra dig, hvis du har kommentarer, hvad jeg formoder, du har.

Som sagt vil jeg gerne lave et interview med dig på tirsdag [den 27. januar 2009] sidst på dagen i vores studie i København.”

[A] sendte ved mail af 26. januar 2009 en 9-siders redegørelse til TV 2 beskrivende uoverensstemmelser mellem ham selv og tidligere medejere af [K] (broderen [E] og [F]). Parterne gik hver til sit i 2004, men [E] (der nu arbejder med [F] i Frederiksen Assurance I/S) havde fået kunder til at underskrive [K]s mæglermandat og samarbejdsaftale og havde efterfølgende fået de samme kunder til at skrive under på et nyt mandat til Frederiksen Assurance I/S. Kunderne havde ifølge [A] ikke iagttaget [K]s tre måneders opsigelse til forsikringsperiodens udløb. [A] opfordrede endvidere TV 2 til at indkalde [E] og [F] til en konfrontation med ham i studiet og afsluttede redegørelsen med følgende:

”Hele dit oplæg indtil nu ser jeg som, at du og programmet bliver brugt som genstand i en smædekampagne mod mig og mit firma orkestreret af [F] og [E], og hvilket du naturligvis ikke får mig til at medvirke i.”

Studieværten bekræftede ved mail af 27. januar 2009 kl. 17.18, at programmets deadline var overskredet, og at [A] havde meddelt, at han ikke ønskede at blive interviewet i udsendelsen. Om formiddagen havde [A] været i telefonisk kontakt med TV 2s advokat. Muligheden for et telefon-interview var i den forbindelse blevet omtalt. [A] kontaktede pr. mail kl. 17.24 og kl. 17.29 studieværten med henblik på et muligt telefoninterview. [A] udtrykte nervøsitet for indslagets vinkling og ville derfor se det oplæg (7-8 minutter), der skulle gå forud for telefoninterviewet i udsendelsen, ligesom han udbad sig studieværtens spørgsmål på forhånd.

Efter udsendelsen blev [A] tilbudt at få sin redegørelse lagt på tv2.dk, såfremt den blev rensset for injurerende udtalelser.

På baggrund af Basta-udsendelsen anmodede Finanstilsynet ved brev af 17. februar 2009 [K] om en redegørelse, idet det af udsendelsen fremgik, at virksomheden havde stævnet en række kunder for manglende betaling af honorar, og at de pågældende kunder ikke havde indgået en samarbejdsaftale. Efter at have modtaget en redegørelse fra [A] konstaterede Finanstilsynet ved brev af 6. marts 2009, at tvisterne ved domstolene vedrører klagers honorarkrav over for kunder, der muligvis har brudt et samarbejde med virksomheden uden at iagttage et aftalt opsigelsesvarsel. På det foreliggende grundlag fandt tilsynet derfor ikke grundlag for at fastslå, at [K] havde handlet i strid med god forsikringsmægleretik.

2 Parternes synspunkter

2.1 [K]’ synspunkter

[A] har anført, at det er i strid med god presseskik, at Frederiksen Assurance I/S har stået bag en del af researchen til indslaget.

[A] har gjort opmærksom på, at [K] hovedsageligt beskæftiger sig med erhvervskunder (erhvervskundens private forsikringer kan dog også indgå i hvervet), modsat vinklingen i forbrugerprogrammet Basta. Indslaget giver indtryk af, at [K] har sendt regninger til sine kunder uden mandat eller samarbejdsaftale, og at [A]s mæglermandat ikke er lovligt. Mange af sagerne skyldes en tvist mellem [K] og Frederiksen Assurance I/S om, hvem der er berettiget til honoraret. De tabte retssager er ikke dokumentation for, at klagers samarbejdsaftaler eller forsikringsmæglermandater er retsstridige. TV 2 burde have omtalt dommen fra Vestre Landsret i sagen mod Jysk Emballage Rens ApS. Herudover er det ikke korrekt, at der er

fremsat trusler om RKI. Det er mere end ti år siden, at [A] har haft noget at gøre med Forsikringsmægler-nes Brancheforening. Det må i øvrigt tillægges betydning, at Finanstilsynet har fundet, at klager ikke har tilsidesat god forsikringsmægleretik.

Klager har videre anført, at det ikke er korrekt, at han nægtede at stille op til et interview. Klager afslog et halvanden time langt interview den 27. januar 2009 kl. 18.00, idet kun tre minutter ville blive bragt i udsendelsen. De resterende otte minutter ville være anklager mod [K], og den tidsmæssige fordeling var derfor ikke retfærdig. I stedet drøftedes den 27. januar 2009 muligheden af, at [A] kunne deltage i et telefoninterview. Klokken 17.18 blev det imidlertid oplyst, at programmets deadline var overskredet, selvom optagelse af tv-interviewet i givet fald først skulle have været gennemført kl. 18.00.

[A] har endelig anført, at TV 2 bør korrigere programmet samt henvide til hjemmesiden [www.\[K\].dk](http://www.[K].dk), hvor forløbet er beskrevet.

2.2 TV 2 og tv2.dk's synspunkter

TV 2 har anført, at Skandinavisk Filmkompagni A/S først stødte på Frederiksen Assurance I/S i researchfasen. Opfordringerne til at skrive under på erklæringer er sket på Frederiksen Assurance I/S' eget initiativ.

Indslaget handler om, at [K] gentagne gange har sendt enslydende opkrævninger til små håndværksfirmaer. I forbindelse med sagen for Pressenævnet er der fremlagt to samarbejdsaftaler samt mæglermandater. Det ene (fra 1999) for [B]. I byretten fik [K] ikke medhold i, at opkrævningerne over for [B] var berettiget. Der er ikke fremlagt nogen samarbejdsaftale med [C]. Han er ikke stævnet, men har modtaget rykkere samt trusler om at blive anmeldt til RKI. Dommen fra Vestre Landsret er ikke så klar, hvad angår den principielle problemstilling, og er derfor ikke omtalt.

At Basta ikke viderebringer grundløse beskyldninger støttes af udtalelserne fra formanden for Forsikringsmæglernes Brancheforening A/S.

TV 2 har videre anført, at studieværten første gang tog kontakt til [A] telefonisk den 21. januar 2009. Han ville kun stille op til et interview, hvis han kom i konfrontation med [E] og [F]. Dette vilkår afvistes, da indslaget ikke handlede om samarbejdsaftaler med disse personer, men om forholdet til kunderne. Da klager var usikker på, om han kunne nå at køre til København den 27. januar 2009 til et studieinterview foreslog TV 2s advokat, at [A] kunne forhøre sig om muligheden for et telefoninterview i stedet. Studieværten var i telefonisk kontakt med [A] ca. kl. 10.00 for at få ham til at medvirke. Han fik en times betænkningstid, men vendte ikke tilbage før efter deadline. Hans krav om at få spørgsmålene forinden blev afvist, da programmet skulle være færdigredigeret samme aften. I stedet tilbød TV 2, at [A]s redegørelse (i redigeret form) kunne blive lagt ud på TV 2's hjemmeside. Redegørelsen opfyldte ikke betingelserne for et lovligt genmæle, hvorfor TV 2 var berettiget til at afslå at bringe dette i sin helhed. Oplysningerne i programmet er blevet forelagt for [A], og hans hovedsynspunkter fremgår af programmet.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Thomas Rørdam, Jan Kristensen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Pressenævnet bemærker, at der er tale om en klage over tilsidesættelse af god presseskik og ikke en klage over afslag på genmæle, jf. medieansvarsloven § 36.

Et medie skal udvise kritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A.2 i de vejledende regler for god presseskik. Frederiksen Assurance I/S har siden 2004 haft uoverensstemmelser med klager. Det forhold, at selskabet indhentede erklæringer fra firmaer, der modtog breve fra [A], gav TV 2 anledning til at udvise agtpågivenhed over for de indhentede oplysninger. Forholdet er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkeligt til at fastslå, at god presseskik er tilsidesat.

På baggrund af parternes oplysninger lægges det til grund, at [K] har tabt 15 byretssager. Det fremgår af udsendelsen, at dommene i sagerne er anket til landsretten, og at de derfor ikke er endelige. Redaktøren af et medie er som udgangspunkt berettiget til at beslutte, hvilke oplysninger der bringes. Da udeladelse af oplysningen om Vestre Landsrets dom af 29. januar 2008 ikke bevirkede, at udsendelsen blev misvisende i forhold til [K], finder nævnet ikke grundlag for at kritisere den foretagne redigering.

Oplysningerne om [K]s forretningsmetoder kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [K], og det har derfor påhvilet TV 2 at efterprøve dem i særlig grad, inden de blev bragt, først og fremmest ved forelæggelse for klager. TV 2 orienterede på forhånd [A] om indholdet af udsendelsen og tilbød ham et studieinterview. [A] afviste at deltage og accepterede heller ikke et tilbud om et telefoninterview inden for den betænkningstid, TV 2 havde fastsat, ligesom han stillede krav om at få spørgsmålene på forhånd. Pressenævnet lægger herefter til grund, at [A] har afslået at medvirke i et interview med TV 2. Det fremgår af udsendelsen, at der er uoverensstemmelser med tidligere partners kunder, og at [K] anser sig berettiget til at opkræve honorar under henvisning til, at selskabet har indgået samarbejdsaftaler med kunderne. Efter det anførte udtaler nævnet ikke kritik af TV 2 for ikke at indhente klagers kommentarer.

Nævnet finder, at TV 2 og tv2.dk heller ikke i øvrigt har tilsidesat god presseskik.

Afgjort den 21. april 2009